

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SÜRELİDİR

7/6376

SAYI : B.02.0.007.00/229

09.12/2009

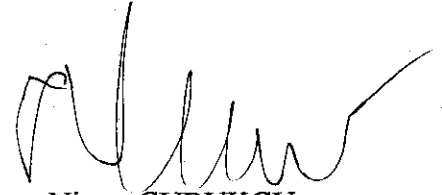
KONU :Yazılı Soru Önergesi

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)**

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 26.01.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6376-10845/22880 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde Bakanlığımıza gönderilen Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Halil ÜNLÜTEPE'ye ait 7/6376 esas nolu yazılı soru önergesi hakkındaki bilgileri içeren cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

Dağıtım:

Gereği :

- TBMM Bşk.Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 1 Yazı (2 Nüsha)

Bilgi :

- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 1 Yazı

**AFYONKARAHİSAR MİLLETVEKİLİ SAYIN HALİL ÜNLÜTEPE'NİN
7/6376 ESAS NOLU SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR**

Ülkemizde Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumlarına bağlı yurt ve yuvalarda barınan çocuklarımızın zaman zaman bu yurt ve yuvalardan kaçarak, cinsel istismar ve suç olaylarında kullanıldıkları görülmektedir, Özellikle ilimiz Afyonkarahisar'da bu tür olayların neredeyse olağan hale geldiği görülmektedir, 21.12.2006 günü, Afyonkarahisar SHÇEK Kız Yetiştirme Yurdunda kalırken, 18 yaşını doldurmadan bir ailenin yanına verilen bir kız çocuğunun, bu ailenin yanında defalarca tecavüze uğraması ve kötü muamele görmesi, 12.09.2008 günü Afyonkarahisar Polisinin, yetiştirme yurdunda kalan 18 yaşından küçük 4 kız çocuğunu, içinde bulundukları durumdan faydalanarak tuzağına düşüren ve fuhuşa zorlayan bir çeteyi yakalaması, son olarak 26.12.2008 tarihinde yetiştirme yurdunda kalan ve tecavüze uğrayarak hamile kalan bir kız çocuğunun Adli Tıp Kurumu dönüşü kaçması ile ilgili haberler yerel basında yayımlanmıştır.

SORULAR :

- 1) Afyonkarahisar'da Bakanlığınıza bağlı SHÇEK'nun koruması altında bulunan çocuklarımızı kaldıkları yurt ve yuvalardan kaçmaya iten sebeplerin ne olduğu araştırılmış mıdır? Araştırılmış ise ne gibi sonuçlar ortaya çıkmıştır?
- 2) Bu sonuçlar ışığında sorunların çözümü için hangi adımlar atılmıştır?
- 3) Genç kızların yetiştirme yurdu şartları içerisinde zaman zaman psikolojik desteğe ihtiyacı olabileceği bilinmesine rağmen neden buradaki psikolog eksikliği giderilmemektedir?
- 4) İlimizdeki yurtlarda yeterli sağlık personeli var mıdır?
- 5) Afyonkarahisar'daki SHÇEK Yurtlarındaki personel durumu nasıldır? Dolu ve boş bulunan kadrolar hangileridir?
- 6) İlimizde Bakanlığınıza bağlı SHÇEK Yurt ve Yuvalarının, kimsesiz çocukların ihtiyaç duyduğu bakım, sevgi ve şefkati tam olarak karşılayabildiğine inanıyor musunuz?
- 7) SHÇEK Yurt ve Yuvaları neden çocuklara uygulanan şiddet, kaçan çocukların karıştıkları suç ve cinsel istismar olayları ile anılmaktadır?
- 8) Toplumda infial yaratan, bu tür olayların önlenerek, SHÇEK Yurt ve Yuvalarında yaşayan çocukların sadece eğitim, bilim, sanat, spor ve kültürel konularda aldıkları başarılarla anılmaları Bakanlığınız döneminde mümkün olacak mıdır?

CEVAPLAR :

Kurumumuz, 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu ve 2828 Sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu kapsamında çocuklara yönelik hizmetlerini sürdürmektedir. Çocuklara verilen hizmetler yeni şartlar ve olanaklar çerçevesinde düzenlenmekte ve çeşitli kuruluşlar açılmaktadır.

Basına yansıyan, Genel Müdürlüğümüze intikal eden ve illerde yerinde yapılan incelemeler sonucunda, kuruluştan izinsiz ayrılan çocukların genellikle, suça sürüklenen, duygusal, cinsel ve/veya fiziksel istismara uğramış olumsuz yaşam

deneyimlerinden kaynaklanan travma ve/veya davranış bozuklukları olan çocuklar oldukları görülmektedir. Maruz kaldıkları travmaların yoğunluğu ve kronikleşen sorun yapısı içinde çocuğun sorunla baş edebilme becerisinin zayıflaması, verilen profesyonel destekten yeterince yararlanamaması ve çoğunun sosyal destek sisteminden yoksun oluşu gibi nedenlerle uyum sorunu yaşamakta, kuruluş bakımını reddedebilmekte ve kuruluştan izinsiz ayrılabilir. Çocukların davranış bozuklukları, ruhsal sorunları ya da yaşamış oldukları travmalar, ailesi ve kardeşlerinden, bulunduğu sosyal çevreden, kurduğu düzenden, arkadaşlarından, okulundan ve kendisini tanıyan kişilerden ayrılarak bir kuruluşa yerleştirilmelerine tepki olarak da zaman zaman kuruluşları izinsiz terk edebilmektedirler. Çocukların kuruluşları izinsiz terk edip gitmeleri kuruluş koşullarının olumsuzluğu ile ilgili değildir.

Kurumumuzda kuruluş hizmetleri olarak, büyük mekanlarda toplu bakım modelinden uzaklaşarak "Sevgi Evleri" ve "Çocuk Evleri" dediğimiz model uygulanmakta ve yaygınlaşması yönünde çalışmalar sürdürülmektedir. Ayrıca suça yöneldikleri tespit edilen çocukların davranış bozukluklarını gidermek amacıyla rehabilitasyon süreci tamamlanıncaya kadar geçici süre bakım ve korunmalarının sağlandığı **Koruma Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri** ile duygusal, cinsel ve/veya fiziksel istismara uğramış çocukların olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan travma ve/veya davranış bozukluklarını giderme amacıyla rehabilitasyon süreci tamamlanıncaya kadar geçici süre bakım ve korunmalarının sağlandığı **Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Merkezleri** açılmakta olup, bu özellikteki çocuklar bu kuruluşlara yerleştirilmeye çalışılmaktadır.

5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunun 5.maddesi 1/c bendinde bakım tedbirini "çocuğun bakımından sorumlu olan kimsenin herhangi bir nedenle görevini yerine getirememesi halinde, çocuğun resmi veya özel bakım yurdu ya da koruyucu aile hizmetlerinden yararlandırılması veya bu kurumlara yerleştirilmesi" şeklinde tanımlanmaktadır. Kanun bu görevi SHÇEK'na vermiştir. 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunun temeldeki amacı çocuğu ailesinin yanında sağlıklı bir şekilde yetiştirilmesini sağlamak, bunun mümkün olmadığı hallerde ailenin yanından alarak alternatif hizmetleri sunarak çocuğu yetiştirmektir. **Dolayısıyla Kurumumuza özellikle son yıllarda suça sürüklenen, duygusal, cinsel ve/veya fiziksel istismara uğrayan ve bunun sonucunda davranış bozuklukları geliştiren, çeşitli ruhsal sıkıntıları olan çocuklar kabul edilmekte olup, ilerleyen yıllarda rehabilitasyon merkezi görevini daha ön plana çıkararak görevini sürdüreceği düşünülmektedir.**

Kuruluşlarımızda halen korunma altında bulunan çocuklarla yerel düzeyde ve Genel Müdürlüğümüzün organize ettiği çeşitli **sosyal, sportif ve kültürel faaliyetler** yapılmakta, çocuklar bireysel ya da takım başarıları elde edebilmektedirler. Genel Müdürlüğümüzün 2007-2008 yıllarında kuruluşlar arasında düzenlemiş olduğu sosyal kültürel ve sportif faaliyetlerden bazıları "judo şampiyonası, futbol şampiyonası, yüzme şampiyonası, halk oyunları şenliği, masa tenisi, Paris Disneyland Gezisi"dir.

Afyonkarahisar İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü bünyesinde 2 psikolog bulunmakta olup, ihtiyaç duyulan Kuruluşlara görevlendirme yapılmaktadır.

Afyonkarahisar Fevzi Çakmak Yetiştirme Yurdunda Sağlık Hizmetleri Sınıfında 2 Sosyal Çalışmacı, 1 Psikolog, Kız Yetiştirme Yurdunda ise 3 Sosyal Çalışmacı kadrolu olarak çalışmaktadır. İl Sağlık Müdürlüğünden geçici görevli 2 Hemşire Kız ve Erkek Yetiştirme Yurtlarında görev yapmaktadır. Ayrıca ihtiyaç duyulduğunda Sağlık Bakanlığına bağlı kuruluşlardan destek alınmaktadır.

Afyonkarahisar ilindeki yurtlarda 2 Kuruluş Müdür Yardımcısı, 1 Yurt Yönetim Memur, 1 Ayniyat Saymanı, 1 Ambar Memur, 1 Şoför, 5 Sosyal Çalışmacı, 1 Psikolog 11 Öğretmen, 1 Teknisyen, 1 Din Görevlisi, 1 Teknisyen Yardımcısı, 2 Bekçi, 7 Hizmetli, 1 Terzi olmak üzere 36 kadrolu personel, İl Mili Eğitim Müdürlüğünden 1 Öğretmen, İl Sağlık Müdürlüğünden 2 Hemşire geçici görevli olarak görev yapmaktadır.

5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında tedbir kararı verilen ve 2828 Sayılı SHÇEK Kanunu kapsamında koruma ve bakım altına alınan çocukların en iyi şekilde bakılıp yetiştirileceği yerin sağlıklı bir aile ortamı olduğu gerçeğinden hareketle SHÇEK'in temel politikası, çocukların öncelikle öz aileleri veya yakınlarının yanında bakımlarını sağlamaya yönelik tedbirler almak, bunun mümkün olmadığında durumu uygun ise evlat edindirme hizmetinden yararlandırmak, evlat edindirmeye uygun olmayan çocukları koruyucu aile yanına yerleştirmek, herhangi bir şekilde aile yanında bakımı mümkün olmayan çocukları son olarak kuruluş bakımına almaktır. 0-12 yaş grubu korunmaya muhtaç çocuklara hizmet veren çocuk yuvalarının yanı sıra yeni hizmet modeli olan, sevgi evleri ve çocuk evleri de bulunmaktadır.

Korunmaya muhtaç çocuklarımızın ihtiyaç duydukları bakım hizmeti standartlarının geliştirilmesi, iyileştirilmesi bakımından son dönemde yeniden yapılandırılma içerisine girilmiştir. Kuruluşlarımızdaki çocuklarımıza toplu bakımdan vazgeçilmiş, az kapasiteli kuruluşlar ve ev tipi ortamlarda çocuk bakımına başlanmıştır. Çocuklarımızın toplu yaşamın beraberinde getirdiği risklerden etkilenmeden ev ortamı ve aile sıcaklığının oluşturulmaya çalışıldığı, 10-12 çocuğun kaldığı; bağımsız ve bahçeli binalardan oluşan yeni sevgi evleri çocuklarımızın hizmetine sunulmuştur. Aynı şekilde kuruluş bakımında kalan çocuklarımızın ev sıcaklığını hissedebilecekleri, ev ortamının oluşturulduğu apartman dairelerinde; toplumsal yaşamı ve komşuluk ilişkilerini yaşayarak öğrenebilecekleri, 5-8 çocuğun bir arada kaldığı çocuk evleri oluşturulmuştur.

Yine korunmaya muhtaç çocuklarımıza hizmet veren bakım ve temizlik elemanları birbirinden ayrılmış olup, her 8 çocuğa 1 bakım elemanı olmak üzere 3 vardiya halinde çalıştırılmaları, çocuklarımızla ilgilenen bakım elemanlarının kız meslek lisesi çocuk gelişimi mezunu veya konuyla ilgili sertifikaya sahip olmaları sağlanmıştır.

Bu bağlamda Türkiye'deki tüm yurt ve yuvada bakılan çocuklarımızın yaşam standartlarının yükseltilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Yine çocuk yuvalarımızda kalmakta olan çocuklarımızın sosyal ilişkilerinin sürdürülmesi, geliştirilmesi, boş zamanların değerlendirilmesi, sosyal ve kültürel etkinliklere katılımların sağlanması, sanatsal ve sportif etkinliklere katılımların sağlanması, özel gün ve haftaların kutlanması vb. hizmetlere büyük önem verilmektedir.

Tatillerde anne ve babasının yanına çeşitli nedenlerle gönderilemeyen çocuklarımız için kamp ve gezi programları düzenlenmektedir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı ile yapılan Protokol sonucu çocuklarımız müze, ören yerleri, devlet tiyatrolarına ve diğer tarihi turistik yerlere ücretsiz girebilmektedir.

Gençlik Spor Genel Müdürlüğü ile yapılan Protokol sonucu çocuklarımız illerde bulunan Spor Komplekslerinden ücretsiz yararlanabilmektedir.

Çocuklarımızın sağlıklı psikolojik gelişimleri bakımından ihtiyaçları olan sevgi ve şefkatin tüm kurum çalışanlarınca kendilerine verilmesi yönünde yoğun çaba sarfedilmektedir. Çocuklarımızın kuruluşa kabullerinden itibaren meslek elemanlarımızca her bir çocukla bireysel görüşmeler yapılmakta, psikolojik testler

uygulanmakta, sağlık durumları, aile durumları, kuruluştaki davranışları, eğitim takipleri, faaliyetleri vb. her türlü mesleki çalışmalar ocuk yararı ve ilgili mevzuatlarımız gereğince yerine getirilmektedir.

Kuruluşlarımızda yürütülen çalışmalara halkın gönüllü katkı ve katılımının sağlanması yanı sıra kamu kurum ve kuruluşları, niversiteler ve sivil toplum kuruluşları ile iř birliği protokolleri yapılarak çocuklarımıza verilen hizmet kalitesinde artış sağlanmakta, çocuklarımızın korunma altına alınmadan önce yaşadıkları olumsuz geçmiş yaşam deneyimlerini en iyi şekilde atlatmaları konusunda kurumumuzca çaba sarfedilmektedir.

SHÇEK Genel Müdürlüğüne bağlı ocuk yuvalarında şiddet ve kötü muamelenin olduğu bilgisi doğru değildir. Kamuoyuna da yansıyan üzücü olaylar hiç kimsenin olmasını istemeyeceği münferit olaylardır. Bu tür münferit olayların kamuoyunda ele alınış biçimleri Kurumumuza ilişkin hak edilmeyen olumsuz bir önyargı oluşturmaktadır. Bu durumdan hizmet vermekte olduğumuz gruplar olumsuz yönde etkilenmektedir.

Kamuoyuna yansıyan münferit olaylar yanı sıra Kamuoyu gündeminde son dönemde sıklıkla kuruluşlarımızda yetişmekte olan ve yetişmiş çocuklarımızın kazanmış oldukları ulusal ve uluslararası düzeyde gösterdikleri başarılarının da ele alındığı görülmektedir.

2003-2008 yılları itibariyle ocuk yuvalarımızda korunma ve bakım altında bulunan çocuklarımız sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif aktivitelere katılmışlar ve Gençlik Spor Genel Müdürlüğü ile Futbol Federasyonu arasında yapılan protokol gereğince de çeşitli illerde futbol sahaları açılarak futbol turnuvaları düzenlenmektedir. ocuk yuvalarımızda 2008 yılı sonu itibariyle ulusal düzeyde 1 çocuğumuz müzik alanında, 6 ocuğumuz Güreş, 6 ocuğumuz da Kros alanında ödüllendirilmiştir.

Saygılarımla.

Nimet BKU
Devlet Bakanı